

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Csetneken, 1907. szeptember hó 24-ikén, a gömör-megyei orvosszövetség és orvos-gyógyszerész-egylet őszi vándor-gyűlésén.

Jelen voltak: Elnök: Dr. Löcherer Tamás kórházi igazgató-főorvos (Rimaszombat); továbbá: Dr. Auerbach Lajos kórházi orvos (Rozsnyó), dr. Adriányi János városi orvos (Dobsina), dr. Gaál Gusztáv járásorvos (Tornalja), dr. Gescheit József körorvos (Pelsőcz), dr. Gutlohn Henrik vasuti orvos (Rozsnyó), dr. Hajcsy Sándor körorvos (Rozsnyó), dr. Kengyel János községi orvos (Csetnek), dr. Pósch Dezső városi orvos (Rozsnyó), Schwarcz Ármin körorvos (Putnok), dr. Urszinyi Gyula bányaorvos (Putnok), Dénes Miksa (Csetnek), Detsy Gyula (Pelsőcz) gyógyszerészek, Szontagh Andor orsz. képviselő, mint vendég; jegyző: dr. Kármán Aladár kórházi orvos (Rimaszombat).

Dr. Löcherer elnök meleg szavakkal üdvözlí a megjelenteket s midőn a gyűlést megnyitja, bejelenti, hogy a gyűlésről való elmaradásukat kimentették: Dr. Bleier Leó, dr. Gocso Gusztáv, dr. Fodor Béla, dr. Lichtschein Adolf, dr. Meskó Miklós, dr. Schwarcz Márk, dr. Szabó Károly, Szederkényi Mihály és dr. Schvirian János orvosszövetségi és Blum Rezső orvos-gyógyszerész egyesületi tag.

Jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri dr. Pósch Dezső és dr. Hajcsy Sándor tagokat.

Elnök megnyitójában rámutat azon közegészségi hiányokra, melyek vármegyénk területén mintegy akadályául szolgálnak az egészséges fejlődésnek. A vízvezeték — csatornázás hiánya és a széltében tapasztalható lakáshiány ez, mely provokálja a vármegye orvosainak, mint a közegészségügy hivatott őreinek — erélyes akcióját. Rozsnyó város már előre ment a jó példával, a mennyiben a vízvezetékét elkészítette, de ehhez is egy typhus-

járvány kellett, hogy a régen felvetett eszme testet öltjön. Szükséges első sorban, hogy a víz-, levegő- és lakáskérdésében minden értelmes egyén az eszményi magaslatra emelkedjék és elnök helyénvalónak tartja, ha ilyen szép és nagy vidék emporiumában: Csetneken felveti ezen nagyfontosságú eszméket. Már látja, mint fejlődik Csetnek városa s hogy itt a közegészségügyért áldozott a közönség s a város hatósága, de elnök még sem tartja elégnek azt, a mit tesznek. Azt tartaná kívánatosnak, hogy a csatornázás és vízvezeték elkészíttetése mellett csinos lakásokat építenének és berendeznék az egészséges fekvésű, tiszta, jó levegőjű város egyrészét alkalmas nyaraló teleppé, mely míg egyrészt anyagi tekintetben kiváló jövedelemforrás lenne, másrészt a város fejlődésére jótékony befolyású hatalmas tényezőt képezne.

Felhívja a város vezetőségének figyelmét ezen eszmére s kéri, hogy azzal foglalkozzék annyi érdeklődéssel, a melyet a város jövő fejlődése és egészségügyi viszonyainak megjavítása föltétlenül megkíván.

A munkásbiztosító pénztárak és az orvosok ügye a legfontosabb tárgya lévén a közgyűlésnek, felhívja elnök dr. Kármán Aladár titkárt, hogy a pénztárak és orvosok ügyében az előzményeket s a jelen helyzetet ismertesse.

Dr. Kármán előadja, hogy az ország betegségyező pénztári orvosai csaknem valamennyien megjelentek Budapesten egy országos értekezleten, melyen dr. Hajcsy Sándorral együtt ő is résztvett s ott nagy többséggel elfogadták a dr. Klein Adolf indítványát, melynek alapelve a szabad orvosválasztás mellőzésével a fix orvosi díjazás, a jelenlegi pénztári orvosok állásukban való meghagyásának garantírozása.

Az országos orvosszövetség a szabad orvosválasztás elvét ajánlja kimondani; kívánja azt, hogy a díjazás tagonként 6 kor., családonként 9 kor. legyen, az orvosok maguk ne tárgyaljanak a pénztárakkal, hanem csakis a szövetségnek, illetve az általa kiküldendő bizottságnak legyen joga érvényes megállapodást létesíteni a pénztárakkal.

Sulyt fektet a szövetség azon ethikai részre, hogy a fegyelmi bíróságban az orvosszövetség vezetősége is részt vegyen, pénztári orvos csakis szövetségi tag lehessen.

Felolvassa a vasvármegyei fiókszövetség körlevelét, melyet az országos pénztár helyeslőleg vett tudomásul.

Miután a Budapesten összejöött pénztári orvosok s így a

rimaszombati és rozsnói pénztár képviselőiben megjelentek is elfogadták a Klein Adolf dr. által előterjesztett javaslatot, azt javasolja a közgyűlésnek, hogy mondja ki a fix orvosi rendszert, miután a mi viszonyaink még egyáltalán nem érettek meg a szabad orvosválasztásra, mondja ki a közgyűlés, hogy csakis szövetségi tag lehet pénztári orvos és az eddigi pénztári orvosokat közös megegyezéssel tartozik a pénztár állásukban meghagyni, végül egy-egy bizottság kiküldését ajánlja, mely külön a rimaszombati és külön a rozsnói pénztár kiküldötteivel a szövetség nevében tárgyalásokat folytatna az egyezség létesítése céljából.

Dr. Pósch Dezső, a titkár előterjesztésének meghallgatása után az orsz. orvosszövetség központi javaslata ellen kénytelen állást foglalni abban a tekintetben, hogy a szabad orvosválasztással szemben a fix orvosi rendszer elfogadását ajánlja. Szívesen támogatná a szabad orvosválasztás rendszerét, ha csakis intelligens egyénekről volna szó, de nem fogadhatja el azt, hogy az orvos kvalitását ahhoz nem értők bírálják meg és tudja, hogy a pénztári tagok közül azok, a kik táppénzhez akarnak jutni indokolatlan esetekben is, az engedékeny és esetleg ily úton is páciensekhez jutni kívánó orvoshoz fordulnának. A ki szigorubb, a ki kevesebb táppénzt utal, azt mellőznék a pénztári tagok még az esetben is, ha az orvos kiválóan képzett, művelt és nagytudású volna is. A fix orvosi rendszert sem tartja ideálisnak, de a szabad orvosválasztást, mely minden irányu visszaélésre ad bő alkalmat, sem a pénztárra, sem a tagokra üdvösnek nem tartja. Az orvosszövetségnek a pénztárakkal folytatandó tárgyalása alapján kívánja az orvosok fixfizetés mellett való alkalmazását, egyéb tekintetben hozzájárul a központnak és a vasvármegyei fiókszövetségnek dr. Kármán titkár által ismertetett javaslatához.

Dr. Urszinyi Gyula szólt ezután. Ha a szövetség közgyűlése a fix orvosi rendszert teszi magáévá, ő is készséggel járul hozzá és ajánlja, hogy a szövetség elnöksége és bizottsága állapítsa meg a díjazást.

Egyébként emlékeztet arra, hogy a központ felhívta fiókszövetségünket a képviselők informálására. Ez meg is történt, de csak Bernát István orsz. képvis. válaszolt, ki a képviselőházi kiküldött bizottságban is részt vett. Vártuk, hogy az orsz. képviselők megfogják védeni az orvosi kar érdekeit, de ez nem történt meg. Hiányoztak a praeventiv intézkedések. Bernát Ist-

ván, kit ő maga is kért arra, hogy szerezzen érvényt az orvosok jogos érdekeinek és kívánságainak, azt válaszolta, hogy ez már elkészült, de kérte szót, hogy a mezőgazdasági munkások biztosítása ügyében terjeszsze elő az orvosi javaslatokat és kívánságokat. Ezt meg is tette és Bernát Istvántól értesítést kapott, hogy a javaslatokat, melyek a praeventiv intézkedéseket ismer-tetik, pártolólág terjeszti az országos gazdakör a miniszter elé. Végül rámutat arra, hogy az államilag gondozott gyermekek után a kincstár 6 koronát fizet az orvosnak, miért ne fizethetne a munkásbiztosító pénztár 6 koronát egy-egy tag után, kikkel sokkal több baj van, mint az államilag gondozott gyermekekkel. Végül a törvényt bírálja s előre mondja, hogy a munkásbiztosítási törvény sem a pénztár, sem az orvosok igényeit nem fogja kielégíteni. Éppen ezért úgy gondolná, hogy a pénztár jövedelme legyen irányadó s a szövetség elnöksége állapítsa meg a pénztár jövedelme szerint az egyes tagok után fizetendő orvosi díjat.

Dr. Hajcsy Sándor helyesli a Pósch dr. álláspontját és javaslatát pártolja. Előadja, hogy a rozsnyói pénztár képviselőjében ő is megjelent a pénztári orvosok országos értekezletén s elfogadta a Klein dr. javaslatát. Miután a központ részéről a főtitkár is hangsúlyozta, hogy teljesen a fiókszövetségekre kell bízni az orvosi rendszer megállapítását, szóló is azt javasolja, hogy a fix orvosi rendszert fogadja el a vármegyei fiókszövetség. A hol a munkásbiztosító pénztárakkal békében vannak az orvosok, nincs értelme, hogy az orvosok hadat üzenjenek a pénztárnak. Helyesnek tartja, hogy a szövetség elnöksége kössön szerződést a pénztárral. Bevárandónak tartja, míg a pénztár a törvény értelmében átszerveztetik s aztán konkrét javaslatot terjeszt az orvosszövetség elé.

Dr. Kármán arra hivatkozva, hogy az átszervezési munkálatok még igen messze vannak s addig is rendezni kell az orvoskérdést, legalább ideiglenes egyezség kötését szükségesnek tartja. Az országos pénztár megalakulása után nyomban meg kellene tenni a lépéseket a kiküldendő bizottságnak az egyezség megkötése iránt.

Dr. Gaál Gusztáv helyesli a bizottság kiküldését, melynek feladatává tenné, hogy a Klein-féle javaslatot, mely nem felel meg egészen a kívánalmaknak, dolgozza át s lépjen érintkezésbe a pénztárak vezetőségével, az orvosszövetségtől nyert felhatalmazás és megbízás alapján.

Dr. Adriányi rokonszenvezett ugyan a szabad orvosválasztás eszméjével, mert a munkásbiztosító pénztárak minden intézkedése az orvosok kizsákmányolására volt bazirozva. De ha az orvosok meg vannak elégedve a kilátásba helyezett előnyökkel, nem szabad a szövetségnek a pénztárak és orvosok közötti harmóniát megzavarni, legfeljebb arra kell törekedni, hogy az anomáliák megszüntetessenek. Azt kívánja, hogy a fix orvosi rendszer mellett a szabad orvosválasztás elveinek kidomborítása is illesztessék be s tétessék le az elnökség vagy egy bizottság kezébe az ügy intézése.

Dr. Gutlohn Henrik azt kéri, hogy a kiküldendő bizottság ne csak a kerületi munkásbiztosító pénztári orvosok ügyében járjon el, de bizassék meg azzal is, hogy a magánpénztáraknál vagy vállalatoknál előforduló orvosi kérdésekben is akciót fejtsen ki s szükség esetén az orvosi kar nevében járjon el. Vármegyénk orvosi karában a szolidaritás érzése meg van s kívánatosnak tartja, hogy a pénztárak tulkövetelései ellen és esetleges panasz tekintetében a bizottság elnökségéhez nyugodtan fordulhassanak orvoslásért a szövetségi tagok.

Dr. Adriányi a javaslatot helyesnek és elfogadandónak tartja s Hajcsy dr. javaslatával szemben azt ajánlja, hogy a szövetség ne várja be a pénztárak propozícióját, hanem a bizottság terjessze elő az orvosok kívánalmát.

Dr. Pósch Dezső reassummálja az előadottakat s a kiküldendő bizottság első feladatának tartja, hogy pénztári orvosok ügyében a fix orvosi rendszer alapján igyekezzék a tárgyalás fonalát felvenni, további feladata az, hogy a magánpénztárak, gazdasági és cselédsegélyző pénztár, vasut stb. orvosai érdekében is tegyen javaslatot s ha ezeknek önhibájukon kívül kellemetlenségük volna, védje meg őket az orvosi testület a bizottság, illetve az elnökség útján.

A közgyűlés ezután határozatilag kimondotta, hogy a gömörvármegyei orvosszövetség a munkásbiztosító pénztáraknál fix orvosi rendszer fentartását kívánja s bizottságot küld ki dr. Löcherer Tamás elnöklete alatt, melynek feladata lesz, hogy az országos munkásbiztosító pénztár megalakulása után részletezze azon feltételeket, melyek mellett az orvosok pénztári orvosi állást vállalhatnak. Ilyen eljárást kíván

a szövetség követni minden alakuló vagy bárminemű már fennálló betegségélyző pénztárral szemben.

A bizottság tagjaivá megválasztottak :

Dr. Pösch Dezső,

Dr. Gaál Gusztáv,

Dr. Hajcsy Sándor,

Dr. Kármán Aladár,

Dr. Schvirian János és

Dr. Urszinyi Gyula.

A közgyűlés egyhangulag kimondta a vasvár-megyei körlevélhez hasonló szellemű következő s a tagokkal közlendő megállapodást :

„A pénztárak és a pénztári orvosok között fennálló jogviszonyok az átmeneti időben nem változtathatók meg, a pénztári orvosok a most beállott átmeneti időben megmaradnak eddigi állásukban.

Uj állások lehetőleg pályázat útján töltendőek be s pénztári orvos csak szövetségi tag lehet.

A bizottság felhatalmaztatik, hogy a pénztári igazgatóságokkal tárgyaljon az orvosi állások javadalmazása ügyében.

A szolidaritást vállalt kartársak ugyanis nem fognak személyesen alkudozásba bocsátkozni a pénztárakkal az orvosi állások javadalmazása és egyéb illetékeinek megállapítása tárgyában, hanem az illető pénztárt a fentebbi bizottság elnökéhez fogják utasítani.

Ha a bizottságnak tudomására jutna, hogy akadt oly orvos, ki a bizottságnak és ezzel a szolidaritást vállalt kartársaknak megkerülésével alkudozásokba bocsátkozott valamely pénztárral, úgy a bizottság értesíti a központi országos munkásbetegségélyző és balesetbiztosító pénztárt és a megyebeli kerületi betegségélyző pénztárakat, hogy a vármegye szolidaritást vállalt orvosai mindaddig nem fognak a megye területén betegségélyző pénztári orvosi állást elfoglalni, míg a pénztár meg nem szünteti minden érintkezést a szövetkezett kartársait ignoráló orvossal, illetve míg ezt esetleg már elfoglalt állásából el nem bocsátja.

Ugyanezen időben a bizottság szolidaritást vál-

lalt kartársakat felszólítja, hogy a pénztári betegeknek a 95,038/VI. a. sz. belügyminiszteri körrendeletben megállapított díjtételek alapján továbbá is nyujtsanak orvosi segílyt; azonban semmiféle egyéb működést a pénztár keretében ne teljesítsenek, mig a bizottság őket e tilalom felfüggesztéséről nem értesíti.

Azon orvos, ki a szolidaritást vállalt kartársak háta mögött érintkezik valamely pénztárral, társadalmilag is bojkottálandó.

Olvastatott az orvosok életbiztosítására vonatkozó megkeresés.

Tudomásul vétetett.

Dr. Urszinyi Gyula felolvasta a mezőgazdasági munkások érdekében megírt az országos gazdakör által is helyeselt dolgozatát, melynek irányelvét a munkások humánus biztosítása és a praeventiv intézkedések helyes irányban való megtétele képezi.

Az értékes munkálatot a közgyűlés élénk figyelemmel hallgatta s az elnök az előadónak a szövetség elismerését és köszönetét tolmácsolta.

Kmf.

Jegyzette:

Dr. KÁRMÁN ALADÁR,
titkár.

Dr. LÖCHERER TAMÁS,
elnök.

Hitelesítve Rozsnyón, 1907. október 20.

Dr. PÖSCH DEZSŐ.

Dr. HAJCSY SÁNDOR.